

2020

raadsvoorstel

Burgemeester en Wethouders

Leiderdorp,

14 april 2020

Onderwerp: Concept zienswijze RDOG

Aan de raad.

Beslispunten

De raad voor te stellen:

1. De volgende visie op het programma RDOG2024 en zienswijze ten aanzien van de begrotingswijziging 2020 en de Begroting voor 2021 van de Regionale Openbare Gezondheidsdienst Hollands Midden (RDOG HM) naar voren te brengen:
De gemeenteraad van Leiderdorp ziet geen belemmering(en) ten aanzien van het vaststellen van de begrotingswijziging 2020 en de Begroting voor 2021 van de Regionale Openbare Gezondheidsdienst Hollands Midden (RDOG HM) door het Algemeen Bestuur. Wel wil de raad het bestuur van de RDOG HM dringend meegeven om de in de zienswijzebrief opgenomen aandachtspunten in acht te nemen.

1. Aanleiding

Op 14 april heeft u van het Dagelijks Bestuur (DB) van de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG HM) het verzoek ontvangen om uiterlijk 30 juni 2020 uw zienswijze kenbaar te maken op de begrotingswijziging 2020, de begroting 2021 van de RDOG HM en een visie te geven op het programma RDOG2024.

De begrotingswijziging 2020 en de begroting 2021 omvatten de financiële consequenties voor de programma's Openbare Gezondheidszorg (OGZ), Publieke Zorg voor de Jeugd (PZJ), Geneeskundige hulpverlening in de Regio (GHOR) en Regionaal Ambulance Vervoer (RAV). Dit komt overeen met de doelstellingen van de gemeenschappelijke regeling. Vanaf 1 januari 2021 wordt binnen de RDOG een vierde programma gevormd, te weten het Zorg- en Veiligheidshuis Hollands Midden (ZVH).

Aangezien de begroting 2021 wordt beïnvloed door het programma RDOG2024 en inhoudelijk voortborduurde op de uitgangspunten uit de begroting 2020, heeft het Algemeen Bestuur besloten dit jaar geen kadernota 2021 aan te bieden. Hierover heeft het bestuur van de RDOG u per brief op 7 januari 2020 geïnformeerd.

Het DB van de RDOG HM voegt de aandachtspunten uit de zienswijzen van de gemeenten op de begrotingswijziging 2020 en begroting 2021 samen en voegt deze bij de vergaderstukken van het Algemeen Bestuur van de RDOG HM voor de vergadering op 1 juli 2020 voor de betreffende stukken. Doel is deze stukken tijdens de betreffende vergadering vast te stellen.

Uw visie op het programma RDOG2024 vormt input voor de tweede businesscase die conform planning eind 2020 gereed is. Het Algemeen Bestuur zal een besluit nemen over de wijze waarop de visies van de raden verwerkt zal worden in de tweede businesscase.

2020

raadsvoorstel

Het programmaplan en de 1^e businesscase voor het programma RDOG2024 heeft het Algemeen Bestuur van de RDOG op 25 maart jl. vastgesteld. Op 22 april jl. is, op verzoek van de griffie Oegstgeest, door de RDOG een informatieavond over programma RDOG2024 voor woordvoerders uit de Leidse regio verzorgd. De RDOG vraagt de raad nu om haar visie op de koers en beoogde resultaten van het programma.

3. Beoogd effect:

Vaststellen van de zienswijze van de gemeente Leiderdorp op de eerste begrotingswijziging 2020 en op de programmabegroting 2021 van de RDOG HM en vaststellen van de visie op het programma RDOG2024

4. Argumenten/overwegingen**1.1 Programma RDOG2024**

Op 7 januari jl. heeft de RDOG HM u geïnformeerd over het gesprek dat zij op dat moment voerde met de Portefeuillehouders Publieke Gezondheid en het Algemeen Bestuur van de RDOG over de noodzakelijke inhaalslag die de organisatie moet maken. Via een wethoudersbrief heeft uw portefeuillehouder de raad op 11 februari jl. (Z/20/094937/184733) geïnformeerd over de eerste begrotingswijziging RDOG 2020 en het programma RDOG2024.

Het programma RDOG2024 heeft tot doel dat de RDOG in 2024 een wendbare, moderne en klantgerichte organisatie is. Zo kan deze organisatie onze wettelijke taken blijven uitvoeren en blijven bijdragen aan een gezonder en veiliger Hollands Midden. De RDOG heeft in deze tijd waarin het coronavirus zich heeft ontwikkeld tot een pandemie, laten zien dat zij in tijden van crisis en infectieziektebestrijding haar dienstverlening goed weet te organiseren. Dit laat onverlet dat de organisatie de nodige stappen zal moeten zetten om beter te kunnen inspelen op lokale problematiek en op een eigentijdse, moderne manier haar dienstverlening aan onze inwoners te kunnen bieden. Daarbij valt bijvoorbeeld te denken aan het verder digitaliseren van de dienstverlening van de jeugdgezondheidszorg en meer datagedreven werken waardoor we meer en actueler inzicht krijgen in de gezondheidssituatie van onze inwoners. De accountant blijft kritisch en spreekt in de goedkeurende verklaring bij de jaarrekening 2019 de urgentie uit om de bedrijfsvoering op orde te krijgen.

Langs een vijftal programmalijnen werkt de organisatie aan een gezonde en betrouwbare organisatie, strategische wendbaarheid en datagedreven werken. De programmalijnen zijn: 1) ondersteunende processen, 2) governance, 3) strategisch vermogen, 4) informatie en data, 5) teams. Binnen programma 2) governance wordt dit jaar gekeken naar de interne en externe governance. Bekeken wordt welke governance het beste past bij de programma's van de RDOG, mede in het licht van het te vormen zorg- en veiligheidshuis.

De eerste businesscase RDOG2024 beschrijft de investering die in 2020 en 2021 nodig is om structurele organisatieverbeteringen door te voeren. Eind 2020 volgt een tweede businesscase welke inzichtelijk maakt welke investeringen structureel nodig zijn en welke maatschappelijke en financiële baten het programma RDOG2024 zal opleveren.

2020

raadsvoorstel

Het is van belang dat onze inwoners, partners en wijzelf als gemeente de ondersteuning krijgen van de RDOG die nodig is en dat de RDOG weet in te spelen op onze lokale problematiek. Zowel de incidentele als structurele investeringen van het programma zijn fors, maar we verwachten dat dit zich op langere termijn grotendeels in de financiële en maatschappelijke baten terugverdiend. Om te kunnen sturen op de baten van het programma, is het nodig dat de RDOG deze voor u meetbaar maakt, bij voorkeur kwantitatief en waar niet mogelijk kwalitatief, en u daar periodiek over informeert. Onder de baten (pag. 5 van het Programmaplan RDOG2024) leest u bij E terug "Gemeenten ervaren beter inzicht in en meer control over de uitvoering en kosten van de RDOG".

1.2 Eerste begrotingswijziging 2020

De eerste begrotingswijziging 2020 betreft een verhoging voor:

1. Looneffect 2020.

De personeelslasten zijn net als in voorgaande jaren harder gestegen dan de in de programmabegroting gehanteerde index voor Gemeenschappelijke Regelingen. De gemaakte afspraken rond de prijsindexsystematiek houdt geen rekening met tussentijdse stijging van personeelslasten als gevolg van de Cao-stijging, stijgende pensioenpremies en tegemoetkoming ziektekostenverzekering.

2. Veilig Thuis.

Het aantal meldingen en adviezen laat al jaren een stijgende lijn zien, waardoor meer inzet van Veilig Thuis nodig is. Daarnaast is per 2019 de Meldcode aangescherpt wat een uitbreiding van de taken van Veilig Thuis met zich mee heeft gebracht. Naar aanleiding van het Rebel-onderzoek zijn afspraken gemaakt met Veilig Thuis over de aanbevelingen en acties die volgen uit het rapport.

Via de Decentralisatie-Uitkering Vrouwenopvang (DUVO) heeft het ministerie van VWS extra middelen beschikbaar gesteld voor de uitbreiding van de meldcode. VWS is hierbij uitgegaan van 5% groei. In werkelijkheid ligt de toename van het aantal meldingen en adviezen landelijk en ook in deze regio veel hoger. Landelijk lag het totaal aantal meldingen en adviezen ontvangen door Veilig Thuis in 2019 respectievelijk 28% en 35% hoger dan in 2017. In 2018 was de totale stijging van het aantal meldingen 7%, in 2019 was de stijging 20%. In 2018 was de totale stijging van het aantal adviezen 11%, in 2019 was de stijging 22%.

De gemeenten hebben landelijk aandacht gevraagd bij het Rijk voor het steeds toenemende werkaanbod bij Veilig Thuis en de daarmee stijgende kosten voor gemeenten. In dat kader is in opdracht van het ministerie van VWS en de VNG begin 2020 een onderzoek uitgevoerd. Het antwoord van het ministerie van VWS op deze uitkomsten is op dit moment nog niet bekend.

3. Wet verplichte ggz (WvGGZ).

Vanaf 2020 voert RDOG HM voor de gemeenten taken uit ten behoeve van de Wet verplichte ggz (WvGGZ). Bij de vorming van het zorg- en veiligheidshuis wordt de uitvoering van de taken voor de WvGGZ daarin ondergebracht. Over de WvGGZ bent u in een raadsbrief Z/19/085435/164756 geïnformeerd.

4. Rijksvaccinatieprogramma (RVP).

De financiering van het RVP verloopt sinds 2019 hoofdzakelijk via het gemeentefonds. Nog niet alle wijzigingen aan het RVP van afgelopen jaren zijn verwerkt in het gemeentefonds, deze lopen op dit moment nog via het RIVM.

2020

raadsvoorstel

In de begroting 2020 is een bedrag opgenomen voor uitbreiding van de taken van het RVP waarvoor de financiering in 2020 nog rechtstreeks van het RIVM naar de RDOG HM loopt en niet via het gemeentefonds. Dit bedrag wordt gecompenseerd in deze eerste begrotingswijziging 2020 van de RDOG.

5. Consequenties in 2020 van het programma RDOG2024.

Voor het programma RDOG2024 maakt de organisatie zoals beschreven incidentele en structurele kosten. Deze zijn opgenomen de begrotingswijziging 2020.

1.3 Programmabegroting 2021

De programmabegroting 2021 bouwt voort op het fundament dat wordt gelegd met de begrotingswijziging 2020. De begroting 2021 bevat ten opzichte van de voorliggende begrotingswijziging 2020 mutaties in de gemeentebijdrage (BPI/BPK) als gevolg van de volgende veranderingen:

a. Wijziging van het aantal inwoners en kinderen.

In de begroting 2021 is uitgegaan van het meest recent bekend aantal inwoners en kinderen. Dit is op 1 januari 2020. De begroting 2020 ging uit van het aantal op 1 januari 2019. Dit was op het moment van opstellen van de Kadernota 2020 het meest recente aantal.

b. Veilig Thuis.

De Portefeuillehouders Publieke Gezondheid hebben een scenario geaccordeerd voor de uitvoering van Veilig Thuis dat realistisch en haalbaar is en aansluit op de aanbevelingen uit het onderzoek van Rebel. Het is een scenario waarbij de kosten in 2020 uitkomen op €11.044k en de kosten voor 2021 op €11.648k. Centrumgemeenten Leiden en Gouda stellen uit de Decentralisatie-Uitkering Vrouwenopvang gezamenlijk €1.248 ter beschikking aan de RDOG voor het uitvoeren van de taken van Veilig Thuis.

c. Zorg- en veiligheidshuis.

In het kader van de vorming van het zorg- en veiligheidshuis zullen de geldstromen van het veiligheidshuis worden verlegd in de richting van de RDOG Hollands Midden. Dit betreft deels het verleggen van subsidierelaties, rijksbijdragen en deels een overdracht van de kassiersfunctie die de Veiligheidsregio HM tot en met 2020 heeft uitgevoerd. Wij gaan ervan uit dat deze ontwikkeling, met uitzondering van de kostenontwikkeling bij Veilig Thuis, budgetneutraal zal verlopen.

d. Wet verplichte ggz.

De BPI/BPK wordt opgehoogd voor het uitvoeren van de taken in het kader van de Wet verplichte ggz. In 2020 loopt de financiering van deze taken via een subsidie. De middelen hiervoor zijn reeds toegevoegd aan de begroting.

e. Programma RDOG2024.

Voor het programma RDOG2024 maakt de organisatie zoals beschreven incidentele en structurele kosten. Deze zijn opgenomen de begrotingswijziging 2020. Eind 2020 volgt de tweede businesscase welke waarschijnlijk een extra incidentele en structurele investering zal vragen, maar anderzijds ook, op langere termijn, financiële baten met zich meebrengt. Deze komt naar verwachting terug in de begrotingswijziging 2021 van de RDOG.

1.4 Mutaties

2020

raadsvoorstel

In de begrotingswijziging 2020 en programmabegroting 2021 zijn zowel veranderingen opgenomen in taken (toevoegen van het programma zorg- en veiligheidshuis aan de RDOG), wijziging in financieringsstromen (van subsidie naar BPI/BPK), compensatie van het looneffect, extra middelen voor de taken van Veilig Thuis, investering in de bedrijfsvoering (programma RDOG2024) en compensatie van de gemeente voor de middelen voor het Rijksvaccinatieprogramma. De programmabegroting 2021 gaat ervan uit dat de begrotingswijziging 2020 ongewijzigd wordt vastgesteld.

De programmabegroting 2021 voldoet aan het Financieel Kader Gemeenschappelijke Regelingen 2021. Dit gaat uit van een index van 3,88% voor loonkosten en 1,8% voor materiële kosten. De weging van personeelslasten en overige lasten in de begroting 2020 (na 1e wijziging) resulteert in een index 2021 van 3,50%.

1 Kanttekeningen/Risico-inventarisatie**1.1 RDOG 2024**

In tijden van deze coronapandemie is eens te meer zichtbaar waarom de publieke gezondheid belangrijk is en is een organisatie als de RDOG voor ons als gemeente onontbeerlijk. In eerste plaats wordt dit duidelijk door de inzet van infectieziektebestrijding, maar ook taken als Veilig thuis zijn in deze tijden belangrijk om kwetsbare gezinnen de zorg te bieden die zij nodig hebben. Toch hebben we het hier ook over een kwetsbare organisatie die ons vraagt forse investeringen te doen om in de toekomst de dienstverlening te kunnen bieden op een kwaliteitsniveau dat onze inwoners van hen verwachten.

De voorliggende begrotingswijziging 2020 en begroting 2021 resulteren dan ook in een flink hogere bijdrage voor de gemeente Leiderdorp. U heeft afgelopen jaren telkenmale het gevoel gehad voor het blok te zijn gezet om bij te dragen aan de extra kosten van de RDOG. Het is daarom ook belangrijk om helder inzicht te krijgen in de baten die het programma RDOG2024 ons als gemeente gaat opleveren. Zowel de kosten van de bedrijfsvoering als de primaire processen moeten door het programma RDOG2024 beheersbaar worden. De investeringen die we in 2020 en verdere jaren doen, zou zich op langere termijn moeten terugbetalen in een neerwaartse bijstelling van de gemeentebijdrage

1.2 Coronapandemie

In 2020 maakt de RDOG ook de nodige kosten in verband met haar inzet ten behoeve van de coronapandemie. Deze zullen mogelijk in een tweede begrotingswijziging dit jaar helder worden. Het is voor de gemeente belangrijk dat de RDOG een apart overzicht bijhoudt van de gemaakte kosten, gedeerde inkomsten en vergoeding vanuit het Rijk ten behoeve van de inzet van de bestrijding van corona op grond van de Wet publieke gezondheid.

2 Financiën

Financiële consequenties voor Leiden in 2021

2020

raadsvoorstel

Na ongewijzigde vaststelling van de begrotingswijziging 2020 stijgt door de begroting 2021 de bijdrage van Leiderdorp aan de RDOG van €1.448.000 naar € 1.623.000. Verschil bedraagt € 175.000.

Product	<i>Totaal begroting</i>	Bijdrage Leiderdorp
Vastgestelde begroting 2020	42.853.000	1.448.000
1 ^e begrotingswijziging 2020	45.660.000	<i>1.536.000</i>
Concept begroting 2021	49.356.000	<i>1.623.000</i>

De dekking van de stijging zal deels worden bekostigd o.a. uit een toename van het gemeentefonds. Hierin zit een parameter met stijging aantal inwoners en een indexatie in. De kosten 2020 worden meegenomen in de Berap en de kosten 2021 zijn meegenomen in de Kadernota 2021.

3 Evaluatie

Deze zienswijze op de eerste begrotingswijziging 2020 en programmabegroting 2021 van de RDOG HM en de visie op het programma RDOG2024 is tot stand gekomen middels ambtelijke afstemming binnen de Leidse regio. Dit in navolging op de wens van de gemeenteraden om meer gezamenlijk op te trekken op het dossier van de RDOG HM. Op 22 april zijn de raden gezamenlijk geïnformeerd over deze RDOG-onderwerpen.

De gemeenten Leiden, Oegstgeest en Voorschoten zullen naar verwachting gelijke punten naar voren brengen in hun zienswijze. Het college van Zoeterwoude stelt haar raad voor een beknopte zienswijze naar voren te brengen

Het College van burgemeester en wethouders van Leiderdorp,

de secretaris,

de burgemeester,

H. Romeijn

L.M. Driessen-Jansen

Bijlagen:

1. Businesscase 1 RDOG 2024
2. Programmaplan RDOG 2024 (voor verzoek visie)
3. Eerste begrotingswijziging 2020 RDOG Hollands Midden (voor zienswijze)
4. Samenvatting begroting RDOG HM 2021
5. Concept begroting 2021 RDOG HM (voor zienswijze)
6. Aanbiedingsbrief gem raden vanuit RDOG HM

Registratienr.: Z/20/098717/193617

Agendapunt

2020

raadsvoorstel

7. Brief zienswijze gemeente Leiderdorp op de eerste begrotingswijziging 2020 en programmabegroting 2021 RDOG HM en visie op het programma RDOG2024
8. Jaarstukken 2019 RDOG HM